

de Muzică din București și Grupul de dans contemporan „Marginalii”, desfășurat în Podul lui Don Quijote – o altă ispravă antracistă – și proiectat pe un ecran în Holul de marmură al Facultății de Istorie.

Tot ei, „Antract”, au găzduit spectacolul **Macbeth** al studentului clujean Theodor Smeu-Stermin, spectacol prezentat în cadrul Stagiunii Britanice la București. Avangardismul cinematografic (de exemplu, „O vară de neuitat”), organizate de Clubul Universităților, inițiat de același Iulian Costache, sunt și ele binevenite pentru studenți. Cât despre Standul de Carte cu reducere 10% pentru studenți, coordonat, creat și îngrijit de același grup „Antract”, este o adevărată binefacere.

Studenții de la Secția Engleză a Facultății de Limbi Străine au început un „serial” Shakespeare – „Lumea ca o scenă”. Prima întâlnire i-a avut ca invitați pe Marcel Iureș, Ion Caramitru și Alexandru Darie. S-a discutat despre lume, despre scenă și (vag) despre Shakespeare. Din păcate, interesul vizibil al numeroșilor participanți și bunele intenții ale organizatorilor au contrastat cu lipsa unei teme clar delimitate, căreia i s-a adăugat o „moderație” ce a împins de multe ori discuția spre spectacole apuse încă de pe vremea când studenții prezenți își începeau cariera de șoimi ai patriei. Ambianța „scenografică” a discuției ar fi putut constitui ea însăși un interesant subiect de dezbatere: un

Shakespeare compus, precum un personaj urmuzian, din coroană și fes, hartă și cuier, Coca-Cola și Ion Iliescu (toate, democratic alese). Păcat că scenograful n-a fost și moderator. Nu știu cui aparține ideea inițierii acestei serii de întâlniri, nici dacă e o replică la „Cafeneaua critică”, dar ea, ideea, vine să umple un gol în pregătirea studenților: cel al abordării unor probleme din perspective multiple; în cazul de față, regizor/cititor, regizor/actor, student/profesor. O încercare meritorie de a substitui lipsa mult-doritei multi-interdisciplinarități occidentale.

Rezumând, e greu de crezut că dorința studenților de la Litere și Limbi Străine de a discuta cu actorii și regizorii vine doar din atracția pe care star-urile o exercită; am simțit, în atmosfera multora dintre aceste întâlniri, nevoia de a discuta la nivel profesionist, de a dezbate cu sinceritate și bună-credință, nu însă și cu indulgență, aspecte extrem de diverse ale actului scenic și ale vieții teatrale în general. Acest apetit teatral ar fi ușor de fructificat în folosul atât al publicului, cât și al teatrelor, prin organizarea de către teatrele înseși a unor dezbateri pe care publicul tânăr, iată, a început să și le organizeze singur – pentru că a trecut de mulțisor (cam de doi ani) vremea când studenții mai sperau să primească ceea ce cer ...

CIPRIANA PETRE

CU UNITER LA PUȘCĂRIE

Concretizarea programului experimental inițiat de UNITER, GRADO, și Direcția generală a Penitenciarelor s-a desfășurat în zilele în care Parlamentul discuta noul Cod Penal, preconizând pedepse pentru delictul de presă. Așa că vizita la Jilava, dincolo de componenta ei teatrală, avea și scopul – declarat, mai în glumă, mai în serios – de a da o idee despre felul cum arată viitorul loc de muncă și de rezidență al gazetărilor. Năvala curioșilor dotați cu carnete, aparate de filmat, de înregistrat, trepiede și stative a fost întâmpinată cu relativă liniște de mai-marii penitenciarului. Împodobit cu citate din Declarația drepturilor omului, din Montesquieu și Spinoza, cu celebrul fort acum dezafectat și devenit un soi de muzeu al ororii, în soarele cald al după-amiezii de toamnă, penitenciarul Jilava părea un fel de monument turistic. Atâta doar că ghizii purtau uniforma Ministerului de Interne și la capătul turului ni s-a oferit posibilitatea să-i vedem pe deținuți în „mediul lor natural”: a fost, după părerea mea, o formă de transparență inutilă, dacă nu jenantă. Gestul de a deschide ușa unei celule, pentru a arăta cum trăiesc acolo oameni, avea ceva din vizita la o grădină zoologică în care copiii cuminti li se dă voie să privească la animale. Desigur,

totul s-a făcut în numele lui „n-avem nimic de ascuns”, dar asta nu înseamnă că totul trebuie exhibat. Oricare ar fi vina pentru care oamenii aceia sunt pedeșiți, ei nu pot fi „arătați” în felul acesta fără a aduce atingere demnității lor. Or, respectarea demnității – fără îndoială, într-o măsură mai mare decât teatrul – poate fi începutul „reabilitării”, al restabilirii dialogului cu societatea în parametrii sistemului de valori impus de Codul Penal încă nemodificat.

Cu aceste sentimente am intrat în sala de spectacol în care vreo 40 de deținuți păziți stăteau în rândurile din spate, oaspeților fiindu-le oferite locurile „de protocol”. Pe bună dreptate, cineva a observat că totuși spectacolul e pentru ei, că ei trebuie să-l vadă și să-l audă. S-a schimbat repartitia locurilor în sală: au fost singurele minute de teatru trăite acolo, când oamenii liberi s-au amestecat cu deținuții, iar paznicii nu mai știau pe cine să păzească.

Cel mai amabil lucru care se poate spune despre spectacol este că n-a fost pe măsura bunelor intenții. O piesă mult prea complicată pentru nivelul de înțelegere al publicului căruia i se adresa (nu trebuie evocat precedentul cu **Așteptându-l pe Godot**, acolo era vorba de o capodoperă, ceea ce aici nu este cazul), o montare monotona, actori

care nu izbuteau să se facă auziți și înțeleși. Ca și „turul turistic” care l-a precedat, spectacolul a avut acel aer inconfundabil al lui „am mai bifat o acțiune”; de astă dată umanistă, în acord cu drepturile omului, pe urmele lui Montesquieu și Spinoza. Proiectul a fost elaborat pentru ca deținuții să vadă **teatru**, nu pentru a transporta 80 de gazetari la Jilava. Desigur, monotonia lumii carcerale a fost cât de cât înlăturată în cele două după-amieze. Mi s-a părut a fi prea puțin în raport cu țelurile enunțate. Deși – în acest domeniu – și ce-i prea mult nu-i bun. În vară, revista „Time” relata cum itinerarul unei trupe de teatru alcătuită din deținuți din Verona, cărora li s-a promis un turneu datorită comportării lor exemplare, a fost însoțit de 11 spargeri. Polițiștii care i-au prins pe infractori au fost de părere că se achitau cu egală seriozitate și de activitatea scenică, și de cea infracțională. Ceea ce nu se poate afirma despre realizatorii programului UNITER, GRADO și acea Direcție Generală.

MAGDALENA BOIANGIU